

Sygn. akt VIII U 2116/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 września 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jolanta Łanowy - Klimek
Protokolant:	Małgorzata Skirło

po rozpoznaniu w dniu 15 września 2016 r. w Gliwicach

sprawy L. S. (S.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania L. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 28 sierpnia 2015 r. **nr** (...)

1. oddała odwołanie;

2. przyznaje od Skarbu Państwa na rzecz adwokata T. B. wynagrodzenie w kwocie 221,40 (dwieście dwadzieścia jeden złotych 40/100) w tym VAT 23 % w kwocie 41,40 (czterdzieści jeden złotych 40/100) tytułem pomocy prawnej udzielonej odwołującej z urzędu.

(-) SSO Jolanta Łanowy – Klimek

Sygn. akt: VIII U 2116/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 28 sierpnia 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. przyznał ubezpieczonej L. S. prawo do emerytury od 25 lipca 2015r. Wysokość emerytury została obliczona na podstawie art. 26 ustawy emerytalno rentowej na kwotę 175,57 zł. Jednocześnie ZUS wskazał, iż emerytury nie podwyższa się do kwoty najniższej emerytury, gdyż ubezpieczona nie udowodniła łącznie 21 lat okresów składkowych i nieskładkowych.

W odwołaniu od powyższej decyzji, ubezpieczona wniosła o jej zmianę, wskazując iż jest ona dla niej krzywdząca. Odwołująca podniosła, iż 20 lat przepracowała w Kazachstanie i ten okres należy jej zaliczyć do stażu pracy. Wskazał, że jest żoną repatrianta, a jej mężowi okres pracy w Kazachstanie został uwzględniony do stażu pracy.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy podtrzymał stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. ZUS podniósł, że ubezpieczona nie przedłożyła dowodu potwierdzającego uznanie jej za repatrianta.

Sąd Okręgowy w Gliwicach ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczona L. S. urodziła się w dniu (...) na terenie byłego ZSRR (obecnie Kazachstan). Od 2002r. zamieszkuje na stałe w Polsce.

Z dniem 14 grudnia 2005r. L. S. uzyskała obywatelstwo polskie.

W okresie od 1 sierpnia 2006r. do 30 czerwca 2015r. odwołująca była zatrudniona w Pensjonacie (...) w T. jako opiekunka.

W dniu 23 czerwca 2015r. ubezpieczona złożyła wniosek o przyznanie jej prawa do emerytury.

Decyzją z dnia 28 lipca 2015r. (...) Oddział w Z. przyznał ubezpieczonej zaliczkę na poczet emerytury przyznanej od 25 lipca 2015r.

Decyzją z dnia 28 sierpnia 2015r. (...) Oddział w Z. przyznał ubezpieczonej prawo do emerytury od 25 lipca 2015r. Wysokość emerytury została obliczona na podstawie art. 26 ustawy emerytalno rentowej tj. w oparciu o oparciu o zaewidencjonowane składki na ubezpieczenie emerytalno – rentowe z tytułu zatrudnienia w Polsce z uwzględnieniem waloryzacji składek zaewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę:

- kwota składek zaewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 44.841,78 zł,
- średnie dalsze trwanie życia wynosi 255,40 miesięcy,
- wyliczona kwota emerytury wynosi 175,57 zł brutto.

W treści decyzji ZUS wskazał, iż emerytury nie podwyższa się do kwoty najniższej emerytury, gdyż ubezpieczona nie udowodniła łącznie 21 lat okresów składkowych i nieskładkowych.

Dla potrzeb ewentualnego podwyższenia świadczenia do kwoty najniższej emerytury organ rentowy nie uwzględnił okres zatrudnienia ubezpieczonej na terenie obecnego Kazachstanu.

Ubezpieczona odwołała się od powyższej decyzji.

Sąd ustalił, iż ubezpieczona nie posiada statusu repatrianta. Nigdy też nie starała się o przyznanie statusu repatrianta. Do Polski przybyła w 2002r. wraz z całą rodziną na podstawie wizej krajowej. Mąż odwołującej S. S. miał polskie pochodzenie. S. S. jako repatriant uzyskał obywatelstwo z mocy prawa po przekroczeniu granicy polskiej.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o akta organu rentowego, postanowienia Prezydenta RP z 14 grudnia 2005r. (k.37) oraz przesłuchania ubezpieczonej (zapis protokołu rozprawy z dnia 12 lipca 2016r. min. 4.28 i n k.34).

Zgromadzony materiał dowodowy, Sąd uznał za kompletny, wiarygodny i mogący stanowić podstawę ustaleń faktycznych. Nadto stan faktyczny sprawy nie był sporny.

Sąd Okręgowy w Gliwicach zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej nie zasługuje na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie bezsporne jest, że ubezpieczona jest uprawniona do emerytury na podstawie art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2016r., poz. 887 ze zm.). Wysokość tego świadczenia została obliczona według nowych zasad określonych w art.25 - 26 ustawy.

Zgodnie z art. 24 ustawy ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego przewidzianego w tym przepisie – w przypadku kobiet urodzonych w okresie od dnia 1 października 1954r. do dnia 31 grudnia 1954r. wynosi co najmniej 60 lat i 8 miesięcy.

W myśl art. 25 ust. 1 ustawy podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185.

Zgodnie z art. 26 ust. 1 ustawy – emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183.

Tak wyliczona emerytura w przypadku ubezpieczonej wyniosła 175,57 zł brutto.

Zgodnie z art. 85 ust. 2 ustawy, kwota najniższej emerytury, z zastrzeżeniem art. 24a ust. 6, art. 54, art. 54a ust. 2 i art. 87, oraz renty rodzinnej wynosi 880,45 zł miesięcznie.

Zgodnie z art. 87 ust. 1 pkt 1 w przypadku gdy emerytura przysługująca z Funduszu określona w art. 26, łącznie z okresową emeryturą kapitałową, albo emerytura przysługująca z Funduszu określona w art. 26, jest niższa niż kwota, o której mowa w art. 85 ust. 2 i 3, emeryturę przysługującą z Funduszu, w tym emeryturę ustaloną ze zwiększeniem, o którym mowa w art. 26a, podwyższa się w taki sposób, aby suma tych świadczeń nie była niższa od tej kwoty, o ile ubezpieczony:

1) mężczyzna - osiągnął wiek emerytalny, o którym mowa w art. 24 ust. 1b, i ma okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat,

2) kobieta - osiągnęła wiek emerytalny, o którym mowa w art. 24 ust. 1a, i ma okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat, z uwzględnieniem ust. 1b

- z uwzględnieniem ust. 3-7. Przepis art. 5 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

1a. W okresie składkowym, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, uwzględnia się okres, za który ustalono zwiększenie, o którym mowa w art. 26a.

1b. Okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, wynosi:

1) 20 lat - do dnia 31 grudnia 2013r.;

2) 21 lat - od dnia 1 stycznia 2014r.;

3) 22 lata - od dnia 1 stycznia 2016r.;

4) 23 lata - od dnia 1 stycznia 2018r.;

5) 24 lata - od dnia 1 stycznia 2020r. do dnia 31 grudnia 2021r.

Ubezpieczona nie kwestionuje sposobu wyliczenia świadczenia. Podnosi natomiast, że do stażu pracy ZUS winien zaliczyć jej ponad 20-letni okres zatrudnienia w Kazachstanie, co pozwoliłoby na podwyższenie kwoty świadczenia.

Ubezpieczona w celu podniesienia ustalonej w zaskarżonej decyzji wysokości emerytury do kwoty emerytury minimalnej – zgodnie z art. 87 ustawy powinna wykazać, że posiada 21 lat okresów składkowych i nieskładkowych.

Okresy składkowe i nieskładkowe definiowane są w art. 6 i 7 omawianej ustawy.

W myśl art. 6 ust. 1 pkt 9 ustawy emerytalnej o składkowymi są okresy zatrudnienia za granicą osób, które w tym czasie nie były obywatelami polskimi, jeżeli osoby te powróciły do kraju po dniu 22 lipca 1944r. i zostały uznane za repatriantów.

Status repatrianta przyznawany jest w drodze decyzji wydawanej w trybie ustawy z dnia 09 listopada 2000r. o repatriacji (t.j. Dz.U. z 2014r., poz.1392 ze zm.).

Uznanie okresów zatrudnienia ubezpieczonej w Kazachstanie za okresy składkowe pozwoliłoby na podniesienie świadczenia do kwoty minimalnego wynagrodzenia.

Odwołująca nie spełnia warunków wskazanych w art. 6 ust. 1 pkt 9, ponieważ bezspornie nie posiada statusu repatrianta i nigdy nie starała się o przyznanie takiego statusu. Kwestia ta nie jest sporna. Ubezpieczona przyjechała do Polski jako żona repatrianta i posiada jedynie obywatelstwo polskie. W konsekwencji okresów zatrudnienia w Kazachstanie nie można zaliczyć do okresów składkowych.

Powyższe potwierdził Sąd Najwyższy w uchwale 7 sędziów z dnia 11 grudnia 2008r. sygn. I UZP 6/o8 (OSNP 2009/9-10/120) wskazując, że przy ustalaniu prawa do emerytury warunkiem niezbędnym uwzględnienia okresu składkowego wymienionego w art. 6 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353 ze zm.) jest – po wejściu w życie ustawy z dnia 9 listopada 2000r. o repatriacji (jednolity tekst: Dz.U. z 2004r. Nr 53, poz. 532 ze zm.) – przedstawienie przez wnioskodawcę decyzji o uznaniu go za repatrianta w oparciu o art. 16 ust. 4 tej ustawy.

Zgodność przepisu art. 6 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. Z Konstytucją RP była również przedmiotem analizy Trybunału Konstytucyjnego w zakresie w jakim uzależnia on uznanie zatrudnienia za granicą jako okresu składkowego od przedłożenia decyzji o uznaniu za repatrianta. Wyrokiem z dnia 29 maja 2012r. SK 17/09 (OTK-A 2012/5/53) przepis ten został uznany za zgodny z art. 67 ust. 1 w związku z art. 2 i art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Sąd wskazuje nadto, że w przypadku odwołującej brak podstaw do ustalania kapitału początkowego, który ustala się na dzień wejścia w życie ustawy, bowiem nie posiada ona okresów ubezpieczenia przed wejściem w życie ustawy emerytalno rentowej tj. do 1 stycznia 1999r. Przy czym z opisanych wyżej względów okres pracy w Kazachstanie nie mógłby zostać zaliczony przy ustalaniu kapitału początkowego.

Mając zatem powyższe na uwadze należało stwierdzić, że zaskarżona decyzja organu rentowego jest prawidłowa. ZUS ma bowiem obowiązek kierować się przy wydawaniu decyzji obowiązującymi przepisami.

W konsekwencji Sąd – na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. – oddalił odwołanie.

W punkcie 2 wyroku Sąd orzekł o kosztach zastępstwa procesowego – na podstawie art. 98 k.p.c. oraz § 12 ust.2 i § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.j. Dz.U. z 2013r., poz. 461 ze zm.).

(-) SSO Jolanta Łanowy – Klimek